

Uhusiano tiedote

Uhusiano r.y.

Sisällys

Uhusiano tarjoaa tietoa ja yhteyksiä *Vilppu Palmberg*

Tiina Kontinen, tuore tohtori *Elina Puhto*

Kansalaisjärjestöt kehitysyhteistyössä *Tiina Kontinen*

Keskustelua Uhusianon roolista *Elina Puhto*

Ihanaa Uhusiano ihanaa, mutta...*Niilo Kalsi*

Näin sen näkisin *Harri Kivelä*

Suorat yhteydet *Kaarlo Koskimies*

Onnelan aika ja sen jälkeen

hankematka *Merja Airinto*

UNGO:n alueverkostot *Elina Puhto*

Uudenlainen etelän vaihto-ohjelma *Waltteri Katajamäki*

Uusittuja suunnitelmia, uusi työnjako *Pia Mäkelä ja Elina Puhto*

Päivärahat *Pia Mäkelä ja Elina Puhto*

Uhusiano-seminaarikutsu

Kevätkokouskutsu

Uhusiano r.y. jäseneksi

Uhusiano r.y. hallitus ja yhteystiedot

Uhusiano tarjoaa tietoja ja yhteyksiä

Vaikka monilta pitkään Tansaniassa kehitysyhteistyötä tehneen Uhusianon jäsenjärjestön voimat ovat hiipuneet, ei halu tehdä kehitysyhteistyötä Tansaniassa ole vähentynyt. Tämän vuoksi kysyntää Uhusianon kaltaiselle järjestölle riittää myös tulevaisuudessa. Uhusianon rooli on kuitenkin muuttumassa yhä voimakkaammin yhteysjärjestön suuntaan. Tällä saralla Uhusianolla on paljon tarjottavaa sekä nykyisille että tuleville jäsenille. Järjestöllämme on paljon tietoa ja osaamista sekä erityisesti hyvät yhteydet Tansaniassa kehitysyhteistyötä tekeville tai sitä suunnitteleville.

Näenkin, että yhä useammin yksittäiset henkilöt ja järjestöt aloittavat kehitysyhteistyön suunnittelun ottamalla yhteyttä Uhusianoon saadakseen nopeammin luotua yhteyksiä hankkeen aloittamiseksi. Hyvät yhteytemme niin suomalaisiin kuin tansanialaisiinkin toimijoihin ovat vuosien saatossa tehdyn mittavan verkostotyön tulosta, jonka arvoa ei voi yliarvioida.

Terveisin,
Uhusianon puheenjohtaja
Vilppu Palmberg

ATK-kurssi Morogoron Resurssikeskuksessa

Tiina Kontinen, tuore tohtori

Elina Puhto

Tiina Kontinen esitti helmikuun 14. päivänä hyväksyttäväksi väitöskirjansa Oppimishaasteet kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyössä. Suomalaisen järjestöjen yhteistyö Morogorossa, Tansaniassa. Väitöskirja on kirjoitettu englanniksi nimellä *Learning challenges in the co-operation of Finnish non-governmental organisations in Morogoro, Tanzania*. Aikuiskasvatuksen alaan kuuluva väitöskirja tarkistettiin Helsingin yliopiston käyttäytymistieteellisessä tiedekunnassa kasvatustieteen laitoksella.

Väitöskirja sijoittuu aikuiskasvatuksen ja kehitysmatutkimuksen välimaastoon ja vastaväittäjänä olikin kehitysanropologi Jean-Pierre Olivier de Sardan Marseillen yliopistosta. Kontinen on valmistellut väitöskirjaansa kasvatustieteen laitoksella Toiminnan teorian ja kehittävän työntutkimuksen yksikössä sekä Helsingin yliopiston kehitysmatutkimuksen laitoksella.

Tiina Kontisen väitöskirja on ensimmäisiä, ellei peräti aivan ensimmäinen, jossa tutkitaan tieteellisesti vapaaehtoista kansalaisjärjestöjen tekemää kehitysyhteistyötä. Uhusianolle Tiina Kontisen työ on erityisen kiinnostava myös siksi, että hänen keräämänsä empiirinen materiaali on peräisin Uhusianon sekä Uhusianon jäsenjärjestöjen toiminnasta toiminnasta Morogoron läänissä 1990-luvun lopulla ja 2000-luvun alussa.

Väitöstilaisuuteen varattu luentosali oli täynnä yleisöä, vanha anatomian laitoksen sali oli karun kiehtova ja väittely tieteellisistä linjoista opponentin kanssa oli keskustelua parhaan akateemisen perinteen mukaisesti. Yleisö eli mukana. Vastaväittäjä Jean-Pierre Olivier de Sardan esitti väitöskirjan hyväksyttäväksi. Uhusiano-tiedote julkaisee Tiina Kontisen tilaisuuden alkajaisluennon (*lectio praecursoria*) suomeksi. Koko väitöskirja on saatavissa Helsingin Yliopistopainosta ja se löytyy elektronisena osoitteesta: <http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/kay/kasva/vk/kontinen/>

Tiina Kontinen

Kansalaisjärjestöt kehitysyhteistyössä Väitöstilaisuuden alkajaisluento

Tiina Kontinen

Alkuihmetys

Noin kolmetoista vuotta sitten olin nuorena Afrikasta kiinnostuneena opiskelijana mukana pienessä projektissa, jossa keräsimme tavallisten tansanialaisäitien tarinoita. Projektissa tehtiin jonkin verran yhteistyötä Dar es Salaamin sosiaalityöntekijöiden kanssa. Tarinoita kerätessä naiset ilmaisivat kiinnostuksensa jatkaa yhteistyötä ja itsekin olin kiinnostunut asiasta.

Seuraavana päivänä löysin itseni yhdestä Dar es Salaamin esikaupungin asunnosta. "Tähän tulee meidän toimistomme... ensimmäiseksi tarvitsemme puhelimen ja ehkä kopiokoneenkin", sosiaalityöntekijät sanoivat minulle innoissaan.

seuraavana päivänä? Vain hetkeä aikaisemmin olimme puhelleet mahdollisesta naisia käsittelevästä yhteistyöstä, joskus määrittelemättömässä tulevaisuudessa... Naiset yllyttivät minua lupaamaan, että järjestö aloittasi niin pian kuin mahdollista. Olin hämmentynyt, kuinka nyt niin kävi, että minua nuorta, verrattain köyhää yliopisto-opiskelijaa, joka edusti hyvin pientä suomalaista kansalaisjärjestöä, yhtäkkiä pidettiin asemassa, josta käsin voisin tukea toimiston perustamista, organisaatiota ja projektin rahoitusta.

Kansalaisjärjestökeskustelu

Henkilökohtaisten kokemusten lisäksi tähän tutkimukseen vaikutti myös vilkastuva keskustelu kansalaisyhteiskunnan vahvistamisesta ja kansalaisjärjestöjen roolista kansainvälisessä ja suomalaisessakin kehityspolitiikassa ja käytännön työssä. Kansalaisjärjestöjä painottava kansainvälinen keskustelu kiihtyi 1980-luvun lopulla ja saavutti huippunsa 1990-luvulla. Käytännössä kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen tarkoitti lisääntyvää tukea pohjoisen kansalaisjärjestöille ja niiden etelän 'kumppanijärjestöille'. Kansalaisjärjestöjen arveltiin olevan tehokkaita palvelujen tuottajia, reitti demokratiaan ja ihmiskeskeiseen ruohonjuuritason kehitykseen. Sen lisäksi kansalaisjärjestöyhteistyön ja niin sanotun kumppanuuden mallin välillä oli yhteys: kansalaisjärjestöjen katsottiin olevan uuden yhdenvertaisten ja molemminpuolisten suhteiden harjoittajia.

Monimuotoinen kansalaisjärjestö

Kriittisiäkin ääniä kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisjärjestöjen mahdollisuuksista täyttää lupaukset on ilmaantunut, ja vaikka keskustelu on nykyisin kääntynyt enemmän maailmanlaajuisen kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksiin, niin kansalaisjärjestöillä on edelleen tärkeä rooli maailmanlaajuisessa kansalaisyhteiskunnan rakentumisessa.

Usein kansalaisjärjestöt pyritään näkemään yhtenäisenä toimijoiden ryhmänä, vaikka tosielämässä termi kansalaisjärjestö viittaa toiminnaltaan, kooltaan ja ideologialtaan hyvin erilaisiin järjestöihin. Ne vaihtelevat suurista kansainvälisistä järjestöistä pieniin rekisteröityihin ryhmiin. Tutkimukseni keskittyy jälkimmäisiin, se tutkii suomalaisten ja tansanialaisten ei-ammattimaisia hallituksesta riippumattomia kansalaisjärjestöjä. Tällaiset pienet organisaatiot

ovat erittäin tärkeitä Suomen kehitysyhteistyössä ja keskustelu niiden roolista on edelleen merkittävää. Pienten järjestöjen asema ja rooli on noussut entistä enemmän keskusteluun, kun kansalaisjärjestöjen työn laatu ja vaikuttavuus on viime aikoina ollut ulkoministeriön, suomalaisten kansalaisjärjestöjen kehitystoiminnan päärahoittajan, suurennuslasin alla.

Oppiminen ja muutos

Rahoittajien vaatimukset ja erilaiset politiikkapaperit niin pohjoisessa kuin etelässäkin - myös Tansaniassa - painottavat oppimisen ja muutoksen tärkeyttä. Joskus näyttää siltä, että oppimisesta on tullut iskusana, jonka jokainen allekirjoittaa mutta harvat määrittelevät, mitä pitäisi oppia ja kenen pitäisi oppia. Tämä tutkimus sijoittuu toiminnan teorian ja ekspansiivisen oppimisen teorian traditioon. Tämä lähestymistapa käsittelee oppimista laadullisena muutoksena yhteistyökäytännössä tämänhetkisen yhteistyön ristiriitojen ja jännitteiden perusteella. Analyysin keskipiste ei ole yksilöiden oppiminen eikä järjestöjen oppiminen, vaan se on yhteistyön oppimisessa. Aikomukseni on kartoittaa yhteistyön "lähikehityksen vyöhykettä" ja tiettyjen yhteistyökäytäntöjen oppimishaasteita nykyisen toiminnan kehitysristiriitojen perusteella.

Neljä muutossuuntaa

Käytännössä oppiminen vaatii monien monimuotoisten jännitteiden käsittelemistä erilaisten kehityspolkujen risteyksessä. Kehitysyhteistyöhanke voidaan nähdä esimerkiksi hankkeessa toimivien yksilöiden, yhteistyöhön osallistuvien järjestöjen, järjestöjen välisen yhteistyömallien ja kansalaisjärjestökehityksen yhteen kietoutuneena vyyhtinä. Yleisessä kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyötä koskevassa keskustelussa identifioin neljä muutossuuntaa:

- Ensiksi on yleinen keskustelu kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyön sisällön muuttamisesta palveluprojekteista yhteiseksi poliittiseksi edunvalvonnaksi.
- Toiseksi on ennakoitavissa lahjoittaja-vastaanottajasuhteen muuttuminen tasavertaisempaan kumppanuuteen.
- Kolmanneksi on keskusteltu pitäisikö suomalaisten kansalaisjärjestöjen siirtyä kehityksessään vapaaehtoisista järjestöistä ammatillisempaan suuntaan.
- Neljänneksi Tansaniassa kehityssuuntana on siirtyä perinteisistä vapaaehtoisista

- Neljänneksi Tansaniassa kehityssuuntana on siirtyä perinteisistä vapaaehtoisista

yhteenliittymistä nykyaikaisempiin järjestöihin, kansalaisjärjestöihin.

Tutkimukseni keskittyy muutokseen ja liikkeeseen muutamassa suomalaisissa ja tansanialaisissa kansalaisjärjestöissä. Kolmea kehitysprojektia seurattiin yksityiskohtaisesti. Aineiston pääosa on äänitettynä kokouksia sekä Suomessa että Tansaniassa ja avaintoimijoiden haastatteluja.

Aineiston analyysi

Ensin määrittelin yhteistyön oleelliset muutolinjat ja jännitteet sellaisinaan suomalaiset toimijat ne käsittivät. Muutoksia olivat henkilökohtaisten Morogoron-matkojen muuttuminen kehitysyhteistyön toteuttamiseksi, muuttuvat asteet yksilöllisessä sitoutumisessa kehitysyhteistyöhön, uusien tansanialaisten kansalaisjärjestökumppanien toimintatapojen asettamat haasteet ja mietteet yhteistyön käytäntöjen muuttumisesta. Merkittävänä pidettiin esimerkiksi muutosta suomalaisten ideoiden tuomisesta Morogoroon kohti avoimempaa yhteissuunnittelua.

Toiseksi etenin suomalaisen näkökulman analyysistä tarkastelemaan itse yhteistyön prosessia ja vuorovaikutuksen eri vaiheita, erityisesti eläkkeellä olevien ammatti-ihmisten uudelleen kouluttamisprojektissa. Analyysin tulokset osoittavat, että huolimatta lukuisista neuvotteluista osapuolten välillä ja siinä esiintyneistä jännitteistä, projekti osoitti selvästi "vanhan" toimintamallin toteuttamista alkujaan suomalaisen idean mukaan.

Kolmanneksi: vanhan kaavan yhteistyön jatkuminen sai minut tutkimaan yhteistyön "mitä"-aspektin lisäksi myös sitä "miten" lopputuloksiin päästiin. Yksi kumppanuuden esteistä kansalaisjärjestöjen yhteistyössä on tunnistettu historiallisesti muodostuneiksi epätasapainoisiksi voimasuhteiksi. Siksi tarvittiin tosiasiallisten oppimishaasteiden kartoittamiseksi yksityiskohtainen analyysi siitä, miten valtasuhteet käytännön vuorovaikutustilanteissa rakentuivat. Projektikokousten analyysien tulos osoitti, että ajoittain neuvottelut muuttuivat monella tapaa "taisteluksi" ja lahjoittaja/vastaanottajasuhde pulpahti uudelleen esiin.

Neljänneksi epätasa-arvoinen suhteen merkitys kietoutui näin itse kehityksen ideaan ja

siirtomaavallan teoriaperintöön, jossa pohjoisen toimijoilla on lähtökohtaisesti tietylainen

"holhoojan" asenne etelän kumppaneihin nähden. Tämän teoriaperinnön vaikutusta tutkin ennen kaikkea Morogorossa järjestetyn kansalaisjärjestöseminaarin valmistelussa ja toteutuksessa, jossa oletettiin että suomalaisilla on tieto siitä, minkälaista kapasiteetin vahvistamista tansanialaiset kansalaisjärjestöt tarvitsevat, jotta niistä tulisi oikeita ja kelpollisia "kumppaneita".

Väitösyseisöä vanhan anatomian laitoksen luentosali 207:ssä

Kehitysristiriidat

Muodostin empiiristen analyysien pohjalta neljä kehitysristiriitaa ja oppimisen haastetta. Kehitysristiriidat viittaavat ristiriitoihin nykyisessä toiminnassa. Niitä pitäisi käsitellä ja "ylittää" ne yhteistyön oppimisessa.

Määrittelemäni ristiriidat sisältävät

- suomalaislähtöisen projekti-idean toteuttaminen vs. tansanialaisen kansalaisjärjestön nykyisen toiminnan lähtökohdaksi ottaminen;
- suomalaisten toimijoiden kulttuuristen kokemusten painottaminen vs. ulkopuolisen rahoituksen saaminen tansanialaisten järjestöjen tavoitteena;
- virallisten kehitystyökalujen edistäminen koulutuksissa vs. yhteistyötilanteissa organisaatioiden aikaisempien toimintojen työkaluja, esimerkiksi virallisia kokouksia;
- kumppanuuden painottaminen retoriikassa vs.

Analyysini tulokset hämmästyttävät tuskin ketään, jolle kehitystyön käytäntö ja sitä koskeva

kirjallisuus on tuttua. Kehitysyhteistyön piirissä käytävä jatkuva keskustelu osallistamisesta, kumppanuudesta ja omistajuudesta kuvaavat yrityksiä käsitellä näitä ristiriitoja. Väitän kuitenkin, että vaikka nämä ristiriidat muodostavat pohjan kehitystoiminnalle - jota ei ilman globaalia epätasa-arvoisuutta tarvittaisi - kiinnostuksen pitäisi enemmän olla siinä kuinka näitä ristiriitoja käsitellään käytännön yhteistyössä.

Oppimishaasteet

Kehitysristiriitojen perusteella olen hahmotellut yhteistyötä koskevat oppimishaasteet. Niitä ovat

- siirtyminen neuvotteluissa suomalaisten ideoiden oikeuttamisesta molempien osapuolten näkemyksiin pohjautuvaan yhteisen näkemyksen muodostamiseen

- erillisten kohteiden ylittäminen ja yhteisen kehityksen tavoitetta ja mekanismeja koskevan kohteen muodostaminen konkreettisissa hankkeissa

- paikallisten yhteistyön välineiden kehittäminen
- historiallisesti syntyneen valtasuhteen tunnistaminen ja käsittely

Oppiminen yhteistyössä tuo muutoksia

Tutkimuksen tärkeimpiä anteja on metodologinen lähestymistapa, jonka avulla tunnistaa ristiriidat paikallisen toiminnan ja mielipiteiden tasolla, ja sen ymmärtäminen, että oppiminen yhteistyössä tuo mukanaan muutoksia kaikkien yhdessä toimivien kumppanien ajatteluun ja toimintaan. En mielelläni anna ohjeita, kuinka asioiden pitäisi olla tai kuinka yhteistyön pitäisi muuttua, vaan toivon että tutkimuksen tulokset innostaisivat käytännön työssä toimivia tunnistamaan työnsä haasteet, myöntämään se asema, joista neuvottelut alkavat. Tämä voisi myötävaikuttaa lähikehityksen vyöhykkeelle siirtymistä.

Tulokset voisivat auttaa myöskansalaisjärjestöistä kiinnostunutta tämän hetken nuorta opiskelijaa tai jotakuta toista vasta-alkajaa olemaan vähemmän hämmennyksissä siitä, mitä tapahtuu heidän kohdatessaan etelän kansalaisjärjestöjen ihmisiä ja vastaavasti auttamaan etelän kansalaisjärjestöjen ihmisiä asettamaan pohjoisten kumppanien toiminta laajempaan kehitystyön raamiin.

Keskustelua Uhusianon roolista

Elina Puhto

Uhusiano perustettiin vuonna 1991 kattojärjestöksi niille monille suomalaisille kansalaisjärjestöille, joilla oli ruohonjuuritason hankkeita Morogoron seudulla. Enimmillään jäsenjärjestöjä oli 14. Päällekkäisyyksien välttämiseksi ja alkavien järjestöjen tien helpottamiseksi Uhusiano koordinoi, koulutti ja tiedotti. Se palkkasi tähän työn oman koordinaattorin, joka melko pian siirtyi juuri perustettuun Tansanian Kepaan ja jatkoi Uhusianossa aloittamaansa työtä Kepan palveluksessa. Uhusianon hallituksessa oli järjestöjen edustajia ja vain aivan muutama henkilöjäsen. Uhusiano-tiedotetta on julkaistu vuodesta 1995 alkaen.

Aikaa kului. Monien suomalaisten järjestöjen hankkeet saatettiin loppuun ja eikä uusia alettu. Tämä oli yksi syy, että järjestöjä erosi Uhusianosta. Syynä saattoi olla myös se, että Uhusianoa ei tunnettu tarpeelliseksi. Järjestöjäsenten määrä väheni, se on nyt viisi. Näillä on edustaja Uhusianon hallituksessa, mutta henkilöjäsenet ovat nykyisin enemmistönä.

Muutama vuosi sitten Uhusianon hallitus määritteli järjestön yhteysjärjestöksi, jonka tehtävä edelleen on tiedottaa, kouluttaa ja koordinoita. Uhusianolla ja Ungolla on yhteinen projekti informaatio- ja resurssikeskuksen tukihanke Morogorossa, joka sai jatkorahoituksen vuosille 2007 – 2009.

Loppuvuodesta 2006 Niilo Kalsi Toivala-säätiöstä herätti kysymyksen siitä, mitä hyötyä Uhusianosta ja siihen luulumisesta on jäsenjärjestöille. Keskustelu on nyt alkanut, mutta toivottavasti se jatkuu, vaikka tiedotteen harva ilmestyminen ei ole kaikkein otollisin foorumi keskustelulle. Uhusiano-tiedote julkaisee tässä ensimmäiset mielipiteet ja kannanotot.

Tässä yhteydessä voi muistaa, että Uhusianolla on nettisivut ja siellä keskustelupalsta. (www.uhusiano.kopteri.net)

Ihanaa Uhusiano, ihanaa, mutta...

Ajatuksia Uhusianon roolista

Niilo Kalsi

Minua miellytti suuresti se suurenmoinen keskustelunmylläkkä, jota kirjeeni hallituksen kokouksessa 11.11.06 aiheutti. Tarkoitukseni oli käynnistää keskustelua Uhusianon roolista. Sitähän syntyi, mutta keskustelun anti jäi laihanaiseksi. Uhusianon hallitus puolusti urheasti nykyistä toimintalinjansa, mikä sinänsä on luonnollista. Mutta kaikki ei ole sitä miltä näyttää. Sinänsä erinomaisen Morogoron resurssikeskushankkeen toteutus ei anna synninpäästöä Uhusianon toimintalinjalle. Minusta Uhusiano ei ole enää palvelu-, yhteistyö- eikä edes tietoa jakava järjestö, jollaiseksi hallitus halusi Uhusianon kuvailla. Mitä tietoa ja kelle jaetaan? Seminaari ja lehti ovat todella hyviä, mutta niissä jaetaan tietoa suurelta osin Uhusianosta ja sen hankkeesta. Muutakin tietoa on tullut jakoon mm. Kepan suunnalta, mutta sitähän saa suoraan Kepastakin.

Kysyä sopii

Saattaahan olla että Uhusiano on ollut tärkeä tietolähde joillekin ihmisille ja järjestöille Morogoron olosuhteisiin perehdyttäessä. Kysyä kuitenkin sopii, onko se ollut vain normaalia järjestöjen verkostoitumista ja olisiko sitä syntynyt ilman Uhusianoa. Apua ja tietoa voi saada muutakin kautta. Toivala-säätiö sai sitä Kepan ja paikallisten toimijoiden avulla. Uhusiano tuli Toivalan tietoon paljon myöhemmin, kun ihmeteltiin, että tuollainenkin järjestö on olemassa.

Kaksi mahdollisuutta

Jos visioisin Uhusianon roolia, niin näen kaksi mahdollisuutta. Yksi on että siitä tehdään tavanomainen kansalaisjärjestö muiden joukossa. Se toteuttaisi jotain hyvää hanketta, kuten nyt. Henkilöt ja järjestöt olisivat mukana sen tähden, että haluavat hanketta tukea. Siinä todennäköisesti eivät olisi mukana sellaiset järjestöt, joilla on omat hankkeensa huollettavana. Verkostoitumista voi toki aina harrastaa, kun siihen on oikeaa tarvetta. Toinen mahdollisuus on sellainen, että Uhusiano levittää tietoa Morogorosta ja järjestöjen kehitysyhteistyömahdollisuuksista siellä. Se myös auttaisi hankkeiden käynnistämisessä, siis järjestöjen hankkeiden käynnistämisessä.

Uhusiano olisi jonkinlainen Morogoron kehitysagentti Suomessa. Uhusiano siis ei toteuttaisi hankkeita, vaan auttaisi muita niitä käynnistämään ja toteuttamaan.

Joko tai

Ymmärrän hyvin, että on paljon mukavampaa tehdä ikioma hanke kuin auttaa muiden hankkeita. Sitä ei oikein voi suomiakaan, koska vapaaehtoista työtä tekevää ei voi pakottaa. Uhusianon nykytilanne on selvä. Järjestöt eivät ole mukana, koska siitä ei kostu mitään. Henkilöjäsenet ovat kiinnostuneet Uhusianon omasta hankkeesta, mutta tuskin innostuvat muiden järjestöjen auttamisesta. Siitä pitää osata vetää joko-tai -johtopäätökset. Uhusianolla on kyllä ollut omia hankkeitakin, jotka hyödyttävät laajalti kehitysyhteistyötä tekeviä. Uhusianon suurin uroteko on taatusti swahili-suomi-swahili -sanakirjan kättilöinti. Tavattoman laajamerkityksellinen, vaikka ei olekaan upea monumentti.

Toivon, että kukaan ei käsitä väärin, että arvostelisin sitä työtä, jota ihmiset ovat tehneet ja tekevät Uhusianon piirissä. Joskus on vain hyvä selvittää, mikä toiminnan tarkoitus on. Lämpöisin terveisin talvisesta Kuopiosta 22. tammikuuta 2007.

Näin sen näkisin-

Uhusianon rooli *Harri Kivelä*

Olen aina mieltänyt Uhusianon roolin siten, että se on niiden kansalaisjärjestöjen yhteysjärjestö, jotka toimivat Morogoron läänin alueella Tansaniassa. Näin siitäkin riippumatta, että Uhusianolla on ollut ja on omia hommiaan.

Ensin hyvät: Morogoro-seminaari

Uhusianon ylivoimaisesti tärkein tapahtuma on Morogoro-seminaari, tärkeä Uhusianon jäsenille, mutta myös niille, jotka muutoin toimivat kehitysyhteistyössä.

Keskustelut. Jokainen meistä etsii todellista kuvaa kehitysyhteistyöstä. Mitä se oikein on, mitä se on parhaimmillaan? Ja toisaalta: onko se edes oikeutettua, teemmekö todella jotakin hyvää, onko näillä hommilla kantavuutta? Mikä voisi olla juuri minun roolini siinä? Parhaat vastaukset löytyvät usein vain

hyvää, onko näillä hommilla kantavuutta?
Mikä voisi olla juuri minun roolini siinä?
Parhaat vastaukset löytyvät usein vain

yhdessä keskustellen, kenties iltanuotioilla ja saunahetkinä. Tapaat todella suuren määrän ja keskenään erilaisia ihmisiä ja miten erilaisista projekteista ja yhdistyksistä.

Verkottuminen. Usein saamme myös täsmävastauksia täsmäkysymyksiimme. Niitä kertyy vuoden aikana, ja melkein aina löytyy joku, joka osaa vastata. Tämä jos mikään on todella positiivista verkottumista.

Apua. Myös käytännön hommiin saa usein apua, vaikkapa kuriiripostin toimittamiseen Morogoroon tai jonkin tiedon etsimiseen sieltä "toisesta näkökulmasta katsoen".

Oppia. Morogoro-seminaari on antanut erinomaisen tilaisuuden oppia toisten menestystarinoista, mutta myös toisten ongelmista ja niiden ratkaisuyrityksistä. Kokemustahan joukossa on.

KEO:n tapaaminen. KEO:n johtohahmojen ja anomustemme ja raporttiemme käsittelijöiden henkilökohtainen tapaaminen antaa erilaisen käsityksen kokonaisuudesta: oppii yhä paremmin näkemään, mitä on ohjeiden, määräysten, kieltojen, minimivaatimusten takana. Takana onkin usein tavallinen maalaisjärjellä tapahtuva päättely siitä, mikä todella on se, mihin pyritään, mikä on pysyvää tai jopa kasvavaa vaikutusta, mitkä ovat olleet hakemuksiemme ja raporttiemme heikkoudet, mitkä määräykset tai rajoitukset voimme aivan vapaasti unohtaa... Tosi harvoin meillä on aikaa tai mahdollisuuksia osallistua keskellä arkipäivää Helsingissä järjestettäviin ulkoministeriön seminaareihin tai esittelytilaisuuksiin. Morogoro-seminaari on erinomainen tapa korvata nämä. Ja onhan suurlähettiläskin joskus nähty mukana.

Kepan tapaaminen. Morogoro-seminaarissa on usein mukana Kepan edustajia, joskus omine teemoineen tai joskus työpajojen vetäjinä. Kepan rooli jatkossa voisi positiivisimmillaan olla ehkä vieläkin selkeämmin silta projektimme ja ulkoministeriön välillä. Kepan tilaisuuksissa Helsingissä on lähes mahdotonta käydä esim. Vaasasta asti, tilaisuudet eivät ole

viikonloppuisin eivätkä iltaisin. Seminaari helpottaa tässäkin.

Vieraat. Morogorolaisia on ollut useinkin mukana seminaariin kutsuttuina tai muuten juuri samoihin aikoihin taitavasti ajoitettuna. Heidän henkilökohtainen osuutensa on ollut varsin merkitsevä keskustelujen epävirallisina linkkeinä. Näin ehkä opimme yhä enemmän kulttuurien välisistä eroista ja niiden voittamisesta, näin saadaan asiat sujumaan yhä jouhevammin. Vieraiden muodolliset puheenvuorot eivät ehkä aina ole antaneet yhtä paljon meille, mutta sehän ei ole ollutkaan pääasia.

Harold Mloka pitämässä ATK-kurssia Resurssikeskuksessa.

Sitten epäselvempää

Kehumisen ja hymistelyn jälkeen pitää miettiä, miten suuret Uhusianon ansiot ovat olleet tai ovat. Uhusianon toimissa on jo toteutuneita hyviä asioita, mutta myös sellaisia, joiden kehitysvaiheet eivät ole kirkastuneet kaikille. Seuraavassa niistä olennaisimpia:

Ungon muodostamisessa yhteysjärjestöksi Morogoron läänin alueella toimiville kansalaisjärjestöille Uhusianon läsnäolo oli merkittävä?

Morogorolaisten jäsenjärjestöjen kapasiteetin kasvattaminen yhdistystoiminnan monenlaisissa koukeroissa oli varmaan tärkeää; kuviot olivat ja ovat järjestöille

useimmille kovin uusia. Uhusianon rooli taisi olla siinä varsin olennainen.

Millainen on Uhusianon osuus resurssikeskuksen muodostamisessa? Mitkä ovat keskuksen tärkeimmät tavoitteet ja miten niissä on käytännössä onnistuttu? Uhusianon hallituksessa varmaan on siitäkin tarkkaa tietoa, mutta Morogoro-seminaarin lattiatasolle se ei ole ihan kirkastunut.

Komplisoitua. Mikä on Uhusianon rooli vaikeassa ja hyvinkin komplisoituneessa yhteistyökuviossa Tansaniassa, jonka osat ovat Uhusiano, Ungo, Tansanian Kepa, resurssikeskus ja tansanialaiset kansalaisjärjestöt? Henkilökohtaisesti arvostan kaikkea sitä käytännön työtä, jota osalliset tekevät yhdessä raja-aitoja rikkoen ja käytännön tuloksia ajatellen. Mutta selkeys puuttuu.

Vaikutukset. Paljonko Uhusiano on voinut välillisesti vaikuttaa Tansaniassa tähän mennessä ehkä jopa kansallisella tasolla lainsäädännön valmisteluissa kansalaisyhteiskunnan muotoutumiseen?

Ne omat projektit

Uhusianon omat projektit ovatkin sitten oma juttunsa. Voisiko siihen löytyä jokin ratkaisu? Esimerkiksi niin, että jos Uhusianossa on tarpeeksi henkilöjäseniä, joilla on mielenkiintoa yksittäisiin projekteihin, niin he voisivat muodostaa "toimintaryhmän", joka toimisi itsenäisesti Uhusianon sisällä. Se voisi laatia suunnitelmat ja hakemukset, toteuttaa projektia ja kantaa taloudellisen vastuun, ehkä seurannankin. Tällöin se ei rasittaisi jäsenjärjestöjä. Rajankäynti siitä, mitkä ovat "omia projekteja" ja mitkä "Uhusianon yhteystoiminnan tarkoitusperiä ajavia", on tietenkin hallituksen ja vuosikokouksen ratkaistava. Semmoista on demokratia. Ja keskustelua tarvitaan eikä jyrättyjä päätöksiä.

Ei unohdeta sanakirjaa

Swahili-suomi-swahili-sanakirja onkin sitten menestystarina vailla vertaa. Se on muutamien Uhusianon henkilöiden henkilökohtainen valtava ponnistus, Uhusianon roolia unohtamatta.

Onkos jäsenjärjestöillä ongelmia?

Ainakin Vaasan kehitysmaaseurassa innokkaiden rivit ovat välillä harventuneet jonkin sektorin

alueella. Varsin suuri lovi tuli, kun kuntien välinen eli virkamiesten välinen uusi yhteistyömuoto tuli kuvioihin Vaasan ja Morogoron välille. Se on ollut tosi hieno juttu sinänsä, mutta silloin kyllä

kysyttiin, loppuuko tähän koko Vaasan kehitysmaaseura. Tuskin! Innokkaille kansalaisille pitää löytyä foorumi, johon ei vaikuta se, olemmeko kaupungin virkamiehiä vai emme. Ja onhan tämä kaikkiaan tosi joustavaa hommaa – pieniä projekteja voidaan tehdä ja niiden suuntaa nopeastikin muuttaa. Pilottiluonteinen ote on myös todellinen mahdollisuus.

Kiitos

keskustelun aloittamisesta. Odotan jatkoa. Ennen kaikkea toivotan intoa ja jaksamista Uhusianon selvästi nuorentuvalle kaartilille. Siinä on meidän, teidän ja heidän mahdollisuutensa. Tuetaan kun tukeamme tarvitaan.

Uhusianon kokous

Suorat yhteydet

Kaarlo Koskimies, Vaasan kehitysmaaseuran puheenjohtaja

Vaasan kehitysmaaseura ei ole pariin vuoteen pitänyt yhteyttä Uhusianoon. Syynä tähän on lähinnä viidestä eri hankekokonaisuudesta vastaavien suorat, hioutuneet yhteydet Morogoroon. Osalla niistä on lisäksi rinnakaishankkeita kaupunkien hallintokuntien kesken. Myöskään sinänsä tärkeässä linkissä Ungon kanssa vaasalaisilla ei ole ollut varsinaista yhteydenpitoa, kun hankkeemme liittyvät monin satein suoraan julkiseen sektoriin.

Lisäksi Morogoro-seminaareista ja Uhusianon kutsumilta morogorolaisilta on saatu konkreettista tietoa, yhteistyön aineksia ja ystävyysuhteita, joita ilman koko kehitystyö olisi jäänyt aluksi paljon hankalammaksi ja myöhemmin monin tavoin irrallisemmaksi.

Ei lopeteta kuitenkaan

Vaasan kehityasmaaseuran kannalta tuntuu onnettomalta, jos Uhusianon toiminta lopetettaisiin. Merkittävintä on Morogoro-seminaarien jatkaminen, yhteydenpito ja tiedon välittäminen täällä Suomessa samoin kuin Tansaniassa vanhojen ja mahdollisten uusien kansalaisjärjestöjen välillä.

Vaasalaisten poisjääminen Uhusianon hallituksesta on johtunut ennen kaikkea pitkiin kokousmatkoihin väsymisestä. Hankevastaavilla on niin monenmoista puuhaa käytännön asioiden ajamisessa että kokonaisten päivien käyttö kokousmatkoihin ei ole tuntunut mielekkäältä. Näyttää siltä että ainakaan lähitulevaisuudessa ei meistä vaasalaisista ole Uhusiano-aktiivisuuden pönkittäjäksi yhteisessä järjestössämme. Mutta jatkakaamme edelleen Morogoro-seminarin merkeissä.

Onnelan aika ja sen jälkeen hankematka

Merja Airinto, Uhusianon henkilöjäs

Olen asunut Tansaniassa Dar es Salaamissa noin puolitoista vuotta 2005 – 2007. Lähes koko ajan työskentelin Onnelan (Finnish Housing Project) toimistossa monenlaisissa tehtävissä: hoidin rahaliikenteen ja siihen liittyvän kirjanpidon, asiakaspalvelun ja valmistin palkanlaskentaohjelman, jolla maksettiin palkat ja siihen liittyvät kulut.

Työnteon ohessa toteutin pieniä, omia kehityshankkeita. Tavoitteena oli mm. että jokaisella Onnelan työntekijällä oli oma kännykkä, se on jopa turvallisuustekijä. Työntekijöitä oli loppuaikana lähes 50 ja reilulla kymmenellä heistä ei ollut kännykkää. Hankin heille tutuilleni tarpeettomaksi käyneitä toimivia laitteita, osa saatiin Suomesta lahjoituksina. Tietynä hetkenä kaikilla oli toimiva kännykkä, testasin ne itse. Aika pian huomasin, että osa oli vaihtanut laitteensa uudempaan ja hienompaan, sillä kaikki kodin

ulkopuolella näkyvä on tansanialaisille tärkeää - ainakin kännykkä ja vaatteet.

Muutakin konkreettista

Toinen pieni hanke oli yövahtimme kouluttaminen. Irtisanotun yövahtimme Amonin vanhemmat, köyhät maanviljelijät, eivät voineet auttaa.. Maksoin Amonin koulunkäynnin ja elannon vuoden ajalta ja nyt hän on Bagamoyossa, isossa hotellissa viimeisellä 3 kuukauden työharjoittelujaksolla. Harjoittelun jälkeen hän sanoi saavansa varmasti töitä joko Dar es Salaamista tai halutessaan muualtakin Tansaniasta, paikkakunnan voi kuulemma vapaasti valita.

Myös siivoojani kahden lapsen koulu- ja sairaskuluja olen maksanut kuluneen vuoden ajan. Nämä ovat siis olleet minun omia pieniä, mutta todella konkreettisia hankkeitani.

Takaisin Tansaniaan - hankematka

Pian Suomeen tuloni jälkeen palasin takaisin Tansaniaan Uhusianon hankematkalle Heli Pimenoffin kanssa. Olimme pääosan ajasta Morogorossa. En ollut aikaisemmin vierailut Kepan enkä Ungon yhteistiloissa. Aikamme meni monien kiireellisten asioiden hoitoon ja pohtimiseen. Sen kuitenkin havaitsin, että Informaatio- ja resurssikeskuksessa oli vilkasta toimintaa. Lähinnä nuoret kävivät hyödyntämässä nettiyhteyksiä ja opettelemassa tietokoneen käytön alkeita.

Vakituiset työntekijät vaikuttivat ahkerilta ja innokkailta ihmisiltä, ja jopa jonkinlaista työpaineista johtuvaa stressiä olin heissä havaitsevinani, enkä siitä ollenkaan ilahtunut. Lähes joka päivä resurssikeskuksen asiakkaat myös kirjoittivat puhtaaksi dokumenttejaan ja otattivat kopioita tärkeistä papereistaan. Tulot näistä toiminnoista ovat kuitenkin niin pienet, ettei niillä pystytä koskaan pyörittämään keskusta kannattavasti. Joitain lisätuloja pitäisi siis keksiä. Mutta kaikkeahan ei voi laskea rahassa, eikä tällaisissa hankkeissa kannata katsoa vain kukkaraan. Jos toiminnasta on laajempaa, välillistä hyötyä ihmisille ja se parantaa heidän elinolojaan tai työskentelymahdollisuuksiaan, on toiminta lunastanut paikkansa.

Uhusianon tärkeys

Niilo Kalsi kysyy, tarvitsevatko jäsenjärjestöt Uhusianoa. Ajattelin, että hankematkalla asia valkenee minulle. Pakko on kuitenkin sanoa, että en vielääkään tiedä vastausta *nimenomaan jäsenjärjestöjen kannalta*.

Uhusianoa. Ajattelin, että hankematalla asia valkenee minulle. Pakko on kuitenkin sanoa, että en vielä tiedä vastausta *nimenomaan jäsenjärjestöjen kannalta*.

Olen lukenut, että Uhusiano tiedottaa, koordinoi ja kouluttaa. Tällaisia yleistason ilmauksiakin tarvitaan, mutta minunlaiseni käytännönläheisen teoreetikon mieleen nousee konkreettisia kysymyksiä: missä, kuka, miten, kuinka usein, ketä ja miksi? Niilo Kalsin kysymyksien perusteella kiinnostaa myös se, kuinka paljon jäsenjärjestöt ovat hyödyntäneet esimerkiksi resurssikeskusta joko suoraan tai välillisesti kumppanuusjärjestöjensä kautta, ja onko sellaisia asioita, jotka eivät olisi onnistuneet ilman resurssikeskuksen apua. Lisäksi tietysti kiinnostaa sekin, mitkä asiat eivät ole onnistuneet edes keskuksen avulla. Pitäisi systemaattisesti kerätä molempia kokemuksia eri järjestöjen edustajilta. Tähän ainakin Morogoron matkani oli aivan liian lyhyt.

Kysyisin myös niin päin, että mitä konkreettisia toimia jäsenjärjestöt odottavat Uhusianolta. Ovatko jotkin odotukset tuottaneet pettymyksen ja jos ovat niin miksi.

Rehellisyyttä

Aika ajoin on hyvä tarkastella asioita rehellisesti, eikä vain uskoa omiin ja muiden vakuutteluihin siitä, että kaikki on hienosti mallillaan. Kannattaa siis tarkastella omaa työtään ja omaa panostaan isommissa ympyröissä ja pohtia esimerkiksi sitä, miten kauaksi itse on ajautunut alun ihanteellisista kuvitelmistaan ja miksi. Ainahan se ei edes tarkoita, että olisi menty huonompaan suuntaan.

UNGO:n alueverkostot

Elina Puhto

Ungon alueverkostot ovat hyvää vauhtia kehittymässä. Seuraavat tiedot on poimittu Uhusianon vuosiraportista. Uueverkostot mainitaan Kilosassa, Kilomberossa, Ulangassa, Mvomerosassa ja Morogoron maaseutupiirikunnassa. Niiden toiminta on samanyppistä kun resurssikeskuksen ja Ungon: tiedon jakamista, paikallisten järjestöjen tukemista ja lobbauksia.

Alueverkostojen tuen tarvetta on selvitetty useissa tapaamisissa, joissa on ollut läsnä alueverkostojen johtajia ja edustajia sekä Ungon puheenjohtaja, sihteeri ja resurssikeskuksen

koordinaattori. Tuen lisäksi alueverkostojen edustajille on järjestetty koulutusta. Ungon toimintalistassa mainitaan erityisesti Kilosan Mkatan kylän maaongelmat. Niitä on

selvitetty useassa kokouksessa. Asia on loppaus- ja tiedotusvaiheessa.

Loppusyksyllä 2006 Ungon ja alueverkostojen edustajat panivat vireille verkostojen rekisteröimisprosessin.

Ulangan alueverkoston (UNGOU) johtaja vastaanottaa Hyvinkään Kehitysmaayhdistyksen lahjoittaman kännykän Resurssikeskuksen koordinaattorilta Venance Mlallylta.

Uudenlainen etelän vaihto-ohjelma

Waltteri Katajamäki, Etvo:n ohjelma-avustaja

Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa r.y.:n pyörittämä etelän vapaaehtoisohjelma Etvo on lähettänyt vuodesta 1995 saakka vuosittain joukon vapaaehtoisia eri puolille maailmaa toimimaan ruohonjuuritasolla erilaisissa projekteissa. Vapaaehtoisten työnkuvat vaihtelevat aina järjestön mukaan. Työtä voi tehdä esimerkiksi orpokodissa, kyläkehitysjärjestössä tai koulussa. Ohjelmassa on mukana Kepan jäsenjärjestöjen kumppanijärjestöjä Afrikasta, Aasiasta sekä Latinalaisesta Amerikasta.

Jäsenjärjestöjen kumppanuus

kumppanuutta. Tämä tarkoitti myös sitä, että monista ohjelmassa ennen mukana olleista

järjestöistä jouduttiin luopumaan, ja mukaan jäivät ohjelman uudet vaatimukset täyttävät järjestöt. Tansanian osalta tämä tarkoitti sitä, että Etvo jatkoi syksyllä yhteistyötä suomalaisen LiKe r.y:n ja heidän kumppaninsa, Mtwarassa toimivan Sports Development Aidin (SDA) kanssa.

Järjestöjen toivomuksesta

Etvoa muutettiin järjestöjen toivomuksesta, sillä vanhanmallinen Etvo ei aina täyttänyt vapaaehtoistyölle asetettuja vaatimuksia, ja järjestöt kokivat, että vapaaehtoisjakso hyödytti lähinnä vain lähtevää vapaaehtoista. Samalla myös vapaaehtoisajan minimikesto pidennettiin neljästä kuuteen kuukauteen.

Yli 500

Vuodesta 1995, jolloin Etvo aloitti toimintansa, maailmalle on ohjelman kautta lähtenyt yli 500 vapaaehtoista, joista kaikkiaan noin 90 Tansaniaan, enemmän kuin mihinkään muuhun maahan. Aiemmin Etvolla on ollut yhteistyötä Morogoron alueen järjestöistä mm. Moecon, Mehayon ja SAWA:n kanssa. Parhaillaan olemme neuvottelemassa mahdollisuuksista lisätä myös tansanialaisten järjestöjen määrää ohjelmassa. Suomalaisen järjestön on mahdollista päästä mukaan Etvoon, jos sillä on etelän kumppaninsa kanssa yhteinen kiinnostus vapaaehtoista kohtaan sekä selkeä käsitys siitä, miten vapaaehtoistyöntekijä voisi kehittää yhteistyötä järjestöjen välillä.

Myös Suomessa

On erityisen tärkeää, että etelän järjestö kokee vapaaehtoisen mielekkäänä mahdollisuutena kasvattaa kapasiteettiaan. Tarkoitus ei ole, että suomalainen vapaaehtoinen veisi paikallisen työtä eikä projektia voi rakentaa vapaaehtoiseen varaan, sillä hän on lopultakin vain "vieraileva tähti". Samalla vapaaehtoinen myös toimii suomalaisen järjestön ikkunana etelään; useinhan järjestöillä on mahdollisuus vierailla kumppaninsa luona vain harvakseltaan, joten hyöty vapaaehtoisesta tulee näin ollen myös suomalaiselle järjestölle. Etvon vapaaehtoisia on myös käytetty apuna Suomen päässä esimerkiksi hankkeiden tiedotustyössä.

Vapaaehtoisten valinta Etvoon tapahtuu tänä vuonna syyskuussa, ja toivomme että siinä haussa mukana olisi viime vuotta enemmän

vapaaehtoistyöpaikkoja myös tansanialaisissa järjestöissä. Etvo tarjoaa suomalaisille järjestöille mahdollisuuden saada vapaaehtoisesta ikkunan

etelään, ja luonnollisesti myös vahvistaa vastaanottavan järjestön kapasiteettia. Lisää tietoa Etvosta löytyy netistä osoitteesta www.etvo.fi.

Etelän vaihto-ohjelmaan pyrkivät vapaaehtoiset ovat nykyisin enimmältään yli kolmekymmenvuotiaita ammattilaisia, jotka jäävät sapattivapaalle tai vuorotteluvapaalle omista töistään. Vapaaehtoiset maksavat itse kaikki Tansanian-kautensa menot, mm. matkat ja ylläpidon. Yhteistyökumppanin velvollisuus on löytää asunto ja huolehtia, että etvolaisella on mielekästä, taitoihinsa ja ammattiinsa sopivaa työtä.

Asia etenee sillä tavalla, että suomalainen järjestö miettii, minkälaista apua se hakee, mitä työtehtäviä olisi, minkälaista ammattitaitoa tarvittaisiin. Kepa etsii etvolistaltaan sopivan henkilön. Hakijoissa on hyvin monen ammatin taitajia.

Vapaaehtoinen järjestössä on tavallaan ilmaista työvoimaa, mutta samalla myös rasite. Pienissä tansanialaisissa järjestöissä majapaikan hankkiminen ja orientaation järjestäminen vaatii resursseja järjestöltä, joka ottaa etvolaisen vastaan, esimerkiksi ensikertalaisen opastaminen elämiseen ja olemiseen uudessa kulttuurissa. Etvoaika on puolesta vuodesta yhteen vuoteen. Kepa saa ilmaiset työluvat kymmenelle Tansaniaan aikovalle etvolaiselle. Jos halukkaita on tätä enemmän, maksua tulee jonkin verran. Sari Markkanen neuvottelee alkuvuodesta, onko Tansaniassa tarvetta ja halua saada etvolaisia enemmän kuin kymmenen. Edellisenä vuonna etvolaisia ei otettu lainkaan strategian muutoksen takia.

Helena Nevalainen ja Anne Tarvainen Uhusianon, Mikocheni-projektin ja Kepan välisissä keskusteluissa 4.1.2007, koostanut Elina Puhto

Uusittuja suunnitelmia, uusi työnjako

keskustelua Kepan kanssa

*Uhusianon, Mikocheni-projektin ja Kepan
tapaaminen 4.1.2007, koostanut Pia Mäkelä*

Vuoden 2007 alkajaisiksi keskusteltiin Kepan toiminnan suunnitelluista uudistuksista ja Kepan ja

Uhusianon Tansaniassa toimivien jäsenjärjestöjen tarpeista, toiveista ja ongelmista Vammalan Roismalassa Sirkkalehdessä. Läsnä olivat Helena Nevalainen Helsingin Kepasta, Anne Tarvainen Tansanian Kepasta, Mikocheni-projektin ja Uhusianon väkeä. Seuraavassa yhteenvetoa asioista, joista keskusteltiin.

Suomalainen kenttäkoordinaattori

Anne Tarvaisen ollessa matkoilla hankeasioita hoitaa Tansanian Kepan toimistossa Gertrude Mmbaga. "Gertrudella on aivan rautainen tietämys toimintaympäristöstä ja käytännön jutuista", sanoi Anne Tarvainen. Gertrude Mmbaga toimii vuoden alkupuoliskon Kepan toimiston tiimin johtajana, mutta siirtyy loppuvuodesta hankeneuvojaksi ja samalla Tansanian Kepan työnjako muuttuu muutenkin hieman, kun Tansanian toimistoon tulee suomalainen koordinaattori. Kepan sisäisessä haussa kenttäkoordinaattoriksi valittiin Helena Nevalainen. "Olen menossa sinne tässä kevään kuluessa" hän sanoi. Hänen pestinsä on kaksivuotinen ja pääpaikkana on myös Morogoro.

Toimiston paikka

Helena Nevalaisen mukaan Tansanian Kepan tilanne on ollut hieman epämääräinen, koska se ei ole ollut virallinen kenttätoimisto, vaan eräänlainen satelliittitoimisto. Tarkoitus on nyt vahvistaa sen asemaa varsinaiseksi kenttätoimistoksi. Helena Nevalaisen työnkuvaan kuuluu kartoittaa niitä resursseja, joita Kepalla Tansaniassa on ja myös sitä, missä toimiston kannattaisi toimia. Suuria muutoksia ei hänen mukaansa kuitenkaan ole luvassa vielä tänä vuonna. "Pitää tutkia mikä paikka on sopivin, paljonko maksaa olla Morogorossa ja paljonko maksaa olla Dar es Salaamissa, montako järjestöä missäkin paikassa on. Puolen vuoden kokemuksen perusteella voin sanoa, että melkein puolet ajasta olen Dar es Salaamissa ja puolet Morogorossa", sanoi Anne Tarvainen.

TAP-sopimukset

Uhusianon ja Tansanian Kepan välinen yhteistyösopimus muuttuu tänä vuonna uudenlaiseksi TAP-sopimukseksi (Training and Advice Plan, koulutus- ja neuvontasopimus). Helena Nevalaisen mukaan tarkoitus on kartoittaa entistä tarkemmin järjestöjen toiveita Kepan palveluista ja toisaalta Kepa pyrkii määrittelemään paremmin, mitä se pystyy järjestöille tarjoamaan. Tansaniassa on paljon järjestöjä ja tulevaisuudessa järjestöjen määrä vaikuttaa suuremmin Tansanian Kepan resursointiin.

Helena Nevalainen kertoi, että Kepan koulutus- ja neuvontatoiminta vahvistuu ja selkenee Tansaniassa. "Ennen kaikkea se helpottaa minun työtäni, että voin etukäteen tietää, kuinka monta monitorointimatkaa jossain tietyssä hankkeessa toivotaan", sanoi Tansanian Kepan hankeneuvoja Anne Tarvainen. TAP-sopimukset helpottavat myös kenttätoimiston työajan määrittelemistä. Myös Gertrud Mmbaga toimii osa-aikaisesti hankeneuvojana ja loppuvuodesta hän siirtyy kokonaan hankeneuvojaksi.

Nelikantasopimus

"Niiden järjestöjen kanssa, joilla on hankerahoitusta useammalle vuodelle, kuten Uhusianolla, TAP- sopimus tehdään pidemmäksi ajaksi, mutta sen sisältö tarkistetaan vuosittain", kertoi Helena Nevalainen. Anne Tarvainen vierailee alkuvuodesta kaikkien TAP-sopimuksen tehneiden järjestöjen tansanialaisten kumppaneiden luona. Vierailun tarkoituksena on arvioida koulutustarpeet ja loppuvuodesta voidaan suunnitella koulutusta tarkemmin. TAP-sopimuksen tehneet järjestöt ovat Anne Tarvaisen mukaan Tansanian Kepan prioriteetit, joiden mukaan koulutustarjonta suunnitellaan.

TAP-sopimus on nelikantasopimus suomalaisen järjestön, tansanialaisen järjestön, Tansanian Kepan ja Helsingin Kepan välillä. Helsingin Kepa voi myös tämän saman sopimuksen puitteissa tarjota koulutusta täällä Suomessa.

"Meillähän on jatkuvasti tietty kurssituspaketti, se on vakio, koska meille tulee uusia jäseniä ja uusia järjestöjä", sanoi Helena Nevalainen ja jatkoi, että sen lisäksi Kepa kartoittaa mitä muuta, spesifiasioita, järjestöillä olisi. "Tutkimme sitäkin, olisiko jossain sellainen rypäs, että Kepa pystyisi Suomessa kouluttamaan muuallakin kuin Helsingissä". Tansaniassa koulututusta järjestetään ilmeisesti sekä Morogorossa, että Dar

es Salaamissa, koska niissä toimii saman verran järjestöjä.”

Päivärahat

Keskustelua Kepan kanssa

Uhusianon, Mikocheni-projektin ja Kepan tapaaminen 4.1.2007

Tapaamismuistiinpanojen mukaan koonnut Pia Mäkelä

Lähetystön veto

Anne Tarvainen kertoi kuinka Suomen suurlähetystö pääsi hiljattain Tansaniassa uutisotsikoihin. Suurlähetystö oli järjestämässä seminaaria ja tansanialaisia kansanedustajia oli kutsuttu paikalle, mutta suurin osa heistä ilmoitti, että he eivät tule koska seminaarista ei makseta päivärahaa. ”Suomen suurlähettiläs oli antanut lehdistö lausunnon tästä, että tansanialaiset virkamiehet eivät liikahda minnekään ilman päivärahaa. Se oli kaikkien lehtien etusivulla. Sitten yllättäen siellä seminaarissa oli sankoin joukoin kansanedustajia osoittamassa, että kyllä me tulemme ilman rahojakin”, kertoi Anne Tarvainen.

Kuinka suhtautua

Myös suomalaiset järjestöt törmäävät usein Tansanian projekteissa Suomen käytännöistä poikkeaviin päivärahavaatimuksiin. Yhteistyö viranomaisten kanssa voi olla hankalaa tai ihmisiä voi olla vaikea saada osallistumaan seminaareihin ja koulutuksiin, jos heille ei tarjota päivärahaa tai matka- ja ateriakorvauksia. ”Olen keskustellut vuosia tästä asiasta ja jotenkin ymmärrän sen, koska tansanialaiset tietävät, että suomalaiset hankeihmiset saavat päivärahaa”, sanoi Heli Pimenoff ja jatkoi, että tansanialaisten on paljon hankalampi liikkua paikasta toiseen omilla rahoilla.

Kuinka projektissa pitäisi suhtautua vaatimuksiin päivärahoista? Asiasta syntyi runsaasti keskustelua ja kävi ilmi, että yksiselitteistä vastausta ei ole, mutta yhteiset toimintalinjat voisivat selkeyttää tilannetta. Matkakorvausten maksamisesta oltiin varsin yksimielisiä, mutta erityisesti virkamiesten vaatimat päivärahat työhönsä kuuluvista tarkastuskäynneistä tuohduttivat. Helena Nevalainen toi esille, että Suomessa varsinkin yritysten johtokunnissa on käytäntö, että maksetaan tietty palkkio kokouksiin osallistumisesta. Tansaniassa on tavallaan sama

käytäntö, että jos tullaan johonkin komiteaan valmistelemaan asioita, niin silloin jokaiselle maksetaan kokouspalkkio. ”Näin on suomalaisessakin käytännössä, mutta meillä kansalaisjärjestöillä harvoin”, sanoi Helena Nevalainen.

Hallaa Ugandasta

Päivärahoja pidetään ongelmana myös sen vuoksi, että niiden maksu vain voimistaa ilmiötä ja saa ihmiset valikoimaan esimerkiksi seminaareja niistä maksettavien päivärahojen, ei asiasisällön pohjalta. Esimerkkinä Helena Nevalainen kertoi, mitä tapahtui kun Unicef maksoi todella suuria päivärahoja Ugandassa: ”Se teki kovasti hallaa. Kun kutsuttiin samoja ihmisiä kuin Unicef, kysyttiin, mikähän se teidän päivärahanne on. Ei mikään. Vai niin, valitettavasti nyt ei sovi.” Samansuuntaisia kokemuksia oli Anne Tarvaisella Kepan järjestämästä taloushallintokoulutuksesta, josta oli etukäteen tiedotettu, että päivärahoja ei makseta. ”Sain paljon negatiivista palautetta. Monet tulivat sanomaan, että sinun pitäisi maksaa, etkö sinä tiedä että Tansaniassa maksetaan, olet unohtanut maksaa meille”, Anne Tarvainen harmitteli. ”Vaikka asia luki kutsukirjeessä ja selitin kokouksessa, niin joka ikisessä palautelapussa oli siitä ja vielä moni tuli henkilökohtaisesti sanomaan.” Anne Tarvainen kertoi vastanneensa, että Kepassa ei ole ennenkään maksettu kuin matkakulut Morogoron ulkopuolelta tuleville ja heille majoitus ja ruokailu ja että Kepa ei peri koulutuksesta maksua.

Sama sana ymmärretään monin tavoin

Helena Nevalainen kertoi yrittäneensä selvittää päivärahavaatimuksiin liittyvää logiikkaa Sambianssa. Hän oli houkutellut osallistujia tuomalla esille kaikki muut edut, että maksetaan kaikki kustannukset, koulutuksesta saa pääomaa (tieto-taito), joka saattaa tulevaisuudessa tuoda paremman työn ja sitten enemmän rahaa.

”Mutta se oli se ajatus, että tyhjin käsinkö minun pitää täältä mennä kotiin, sinne pitää tuoda jotakin tai lähtiessä jättää kotiin jotakin”, Helena Tarvainen kertoi saamistaan vastauksista. ”Meillä on ollut kerran palaveri, jossa on keskusteltu yksinomaan korruptiosta, mitä kukin käsittää sillä. Meillä oli aivan erilaiset käsitykset”, kertoi Sinikka Ola Mikochenin kouluprojektista. Sama sana voidaan ymmärtää monin eri tavoilla eri kulttuureissa.

Helena Nevalainen esitti mielipiteenään, että pitää lähteä siitä, mikä on mahdollista toiminnan tai

järjestön kannalta: onko varaa käyttää vähäinen raha siihen, että jotkut ihmiset saavat kokouspalkkaa, ja halutaanko sitä. "Kyllä niihin

koulutuksiin on loppujen lopuksi tullut väkeä, kun ensimmäinen tyrmistys on mennyt ohi, koska katsotaan että koulutuksesta saa niin paljon", Helena Nevalainen sanoi ja jatkoi että, ihmiset kysyvät vielä milloin seuraava järjestetään.

Yhtenäistetty käytäntö

Heli Pimenoff toi esille, että Ungolla ja Kepalla ja järjestöillä yleensäkin pitäisi olla samat päivärahat. "Kepalla on tietyt suositukset, joita on yritetty toteuttaa", kertoi Helena Nevalainen. Hän tarkensi vielä, että lähtökohtana on se, että kulut korvataan, matkakulut bussikuitteja vastaan eikä kaupungin sisäisiä matkoja ei makseta. "Me emme maksa taksikyytiä Dar es Salaamista Morogoroon. Tätäkin on nimittäin yritetty." Helena Nevalainen lisäsi, että päivärahakäytäntö ei ole ollut aivan selkeä Kepassakaan, mutta nyt käytäntö on yhtenäistetty viime vuonna käydyn sisäisen keskustelun jälkeen.

SABA SABA

Uhusianon kesätapaaminen
7.7.2007

Vammalan tienoilla

Keskustelua yhteisistä asioista ja
rentoutumista.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset Marja-
Liisa Leino sähköpostitse
bibi@kopteri.net, puhelin 044-3540635

Käy katsomassa
UNGO:n nettisivut
<http://ungomoro.tripod.com>
www.ungotz.org

UHUSIANO r.y.

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN KEVÄTKOKOUS

Aika: Lauantai 14.4.2007 klo 14.00
(Hallitus kokoontuu klo 12.30)

Paikka: Tampereen vanhan
kirjastotalon luentosali

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus
2. Laillisuus ja päätösvaltaisuus
3. Kokouksen järjestäytyminen
Valitaan kokoukselle:
 - puheenjohtaja
 - sihteeri
 - 2 pöytäkirjan tarkastajaa
 - 2 ääntenlaskijaa
4. Esityslistan hyväksyminen
5. Toimintakertomus vuodelta 2006
6. Vuoden 2006 tilinpäätös ja
tilintarkastajien lausunto
7. Tilinpäätöksen vahvistaminen ja
vastuuvapauden myöntäminen
8. Muut asiat
 - vapaaehtoistyön merkitys
järjestöissä
 - Uhusiano-seminaari elokuussa
 - terveisiä Tansaniasta
9. Kokouksen päättäminen

Tervetuloa kokoukseen!

9. Kokouksen päättäminen

Tervetuloa kokoukseen!

UHUSIANO-SEMINAARI 2007

Uhusiano r.y. järjestää perinteisen kesäseminaarinsa 24. - 26. päivinä elokuuta Vammalan Tyrväänkylässä sijaitsevassa Sirkkalehdessä.

Sirkkalehti sijaitsee keskellä kultturellista maalaismaisemaa Pesurinkosken partaalla, jossa on pudotusta 13,5 metriä. Kosken partaalla on vuonna 1899 rakennettu mylly. Museovirasto ja ympäristökeskus ovat tukeneet miljöön säilyttämistä. Satujen kuvittaja Rudolf Koivu on asunut lapsuudessaan tällä seudulla. Tilan päärakennus on rakennettu 1930-luvulla ja muutama vuosi sitten kunnostettiin myllytorppa, joka on peräisin 1850-luvulta.

Tänä vuonna **seminaarin pääteema on VAPAAEHTOISTYÖ**. Aihetta tullaan käsittelemään monesta eri näkökulmasta. Mukaan kutsutaan myös

ulkoministeriön ja Kepan edustajia ja paikalla on todennäköisesti myös tansanialaisia vieraita. Seminaari on avoin kaikille asiasta kiinnostuneille.

Seminaarin ohjelma tarkentuu kevään kuluessa ja se laitetaan myös Uhusianon nettisivuille www.uhusiano.kopteri.net.

Seminaarin osallistumismaksu on 10 euroa.

Majoittumis- ja ruokailumaksut:

- perjantai + lauantai 25 - 50 euroa
- lauantai + sunnuntai 35 - 60 euroa
- perjantaista sunnuntaihin 40 - 90 euroa
- vain lauantapäivä 21 euroa
- vain sunnuntapäivä 14 euroa

Hintaerot johtuvat majoitusvaihtoehdoista, joita on tarjolla seuraavanlaisia:

- makuupussimajoitus (pienessä mökissä tai tallin vintillä)
- lämmin torppamajoitus (käytössä kompostikäymälä)
- lämmin sisätilamajoitus (4-5 hengen huoneissa)
- läheisen majatalon (www.sinuntahtesi.com) 2 hengen tai 3-4 hengen huoneet, joissa on suihku. 1 hengen huone maksaa lisää 11 euroa /yö.

Sauna lämmitetään molempina iltoina ja koskessa voi käydä uimassa. Pyyhe, liinavaatteet ja sisätossut mukaan (ei koske majatalon majoittumisia).

Seminaariin voi ilmoittautua vaikka heti nettisivujen kautta mutta viimeistään viikkoa ennen seminaaria.

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee mainita seuraavat asiat:

- nimi, osoite ja puhelin tai sähköpostiosoite
- minä päivinä osallistuu seminaariin
- majoitustoivomus
- onko jotain ruoka-aineallergioita

Uhusiano tiedote

UHUSIANO RY.

Uhusiano ry. on aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on toimia yhteistyössä kehitysmaiden kansojen kanssa, kulttuurien moninaisuuden tuomaa rikkautta vaalien.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys tukee sekä taloudellisesti että käytännön työhön osallistuen kehitysmaissa toimivia ryhmiä, jotka pyrkivät ihmisten elinolosuhteiden pysyvään parantamiseen. Yhdistys pyrkii edistämään tasa-arvoisuuteen perustuvaa kanssakäymistä kehitysmaiden ja Suomen välillä.

Yhdistys pyrkii lisäämään suomalaisten tietoa kehitysmaista sekä vaikuttamaan yleiseen mielipiteeseen, valtiovaltaan ja yksityisiin kansalaisiin vastuuntunnon herättämiseksi käytännön toimintaan kehitysmaiden ongelmien ratkaisemiseksi. Yhdistys on uskonnollisesti ja puoluepoliittisesti sitoutumaton.

Vuoden 2007 jäsenmaksut ovat seuraavat:

Jäsenjärjestöt	30 euroa
Henkilöjäsenet	15 euroa
Eläkeläiset ja työttömät	10 euroa
Opiskelijat	5 euroa
Kannatusjäsenmaksu	50 euroa

Jäsenmaksu maksetaan Uhusiano r.y.:n VSOP:n tilille numero **566006-212105**.

Merkitse yhteystietoja (osoite ja ⁹ sähköposti) tiedonanto-osaan tai lähetä ne jäsenkirjurille

Marja-Liisa Leino
Rantatyöntie 21
38 460 MOUHJÄRVI
tai bibi@kopteri.net
lisätietoja puh. 044-3540635

Liity jäseneksi ja tule mukaan vaikuttamaan järjestömme toimintaan!

*Elina Puhto
Katajonokanranta 17 D 40
00160 Helsinki*

UHUSIANO r.y. hallitus vuonna 2007

Puheenjohtaja Vilppu Palmberg, Turku
vilppu.palmberg@mol.fi, 050-3565204

Varapuheenjohtaja Heli Pimenoff, Kärppälä
heli.pimenoff@kopteri.net, 050-3132028

Sihteeri Elina Puhto, Helsinki
elina.puhto@netsonic.fi, 040-7461635

Taloudenhoitaja Marja-Liisa Leino, Mouhijärvi
bibi@kopteri.net, 044-3540635

Muut varsinaiset jäsenet:

Timo Helenius, Vammala
Niilo Kalsi, Kuopio
Kirsi Mankila, Hyvinkää
Pia Mäkelä, Espoo
Marja-Leena Tihveräinen, Vammala

Varajäsenet:

Pauliina Aarnio, Helsinki
Merja Alanko, Jyväskylä
Aimo Juhola, Hyvinkää
Katja Koski, Nurmo
Leo Lindstedt, Turku/Hyvinkää
Heli Niskanen, Stormi
Georg Pimenoff, Kärppälä
Jorma Tihveräinen, Vammala